

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

 gratis
ML
Maribor

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično cenó.

Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje*.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plehano v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovce, Prekmurje. Oglasi, (inzerati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Govor narodnoga poslanca g. Klekl Jožefa na občnom zbori „Kmečke Zveze“ v Beltincih 5. avgusta.

c). Tretje pitanje, štero moremo rešiti se glasi: ka nam je zdaj za včiniti? Mi kak sam vam pravo smo se pogajali i pogodili za spovarum z radikalov strankov. Po podpisanom protokoli smo postali zaveznički radikalne stranke sledkar vlade. A ar je ta radikalna vlada ne samo tajfla po svojih časopisah obstoj sporazuma i protokola, ar ga ne samo nej držala, nego ešče proti njemi delali i nas, z kim je sklenola pogodbo pred sodnijo postavila, ar samo nam, svojim zaveznikom je odvzela i mmuniteto za menjše falinge, drugim poslancam pa za vekše nej — smo mi po tom verolomstvi prišli do osvedočenja, ka z tov vladov ne mogoče priti do sporazuma i od nje čakati autonomijo, je naj praznejša žela i miseo na sveti. Zato smo se odločili mi poslanci, po toj na celjski občni zbor pred ednim dobrim mesecom na šterom je sklenjeno ka opitamo naše zavupnike ka nam je za včiniti: bi ostali duže v Belgradi i se borili za Vas kak bi se mogli i prepričali krivice, kelko bi pa mogli, ali bi pa prišli domo? (Kriči: Ostante v Belgradi! Če domo pridete, ešče hūje bo za nas.) Jaz vidim, da vi to želete, naj ostanemo i se borimo. A mogoče da drugi nači mislijo, Vas, vodilne može smo sem pozvali, da vam naložimo v dužnost: pitajte naše volilce po občinaj, ka želejo. Pitajte je, pa mo meli ešče ednok en občni zbor i te nam dajte glas, stalen glas ka nam je za včiniti. Premislite pa, ka mi nemo poslanci za sebe nego za vas ka če mi nejdemo v Belgrad, te več niedne pritožbe gorvzeti ne moremo i pomagati nikomi več. Je smo osojeni potrpeti vse krivice, prestati, ka de nas ribao bič vseh krivic, dokeč ne nastane edna druga vlada, štera de mela srce do naših pravic. I ka

to bo, se vūpamo tem močnej, ar se vūpamo trdno vu milosti krone, ka bo ta stavila predlog za spremembo ustave. To je moje poročilo od zdajšnjega političnoga položaja. Ka je to poročilo ne veselo z edne strani, je istina. A zdrūge strani pa nas li napunjava z vūpanjom, ar vidimo ž njega, ka je naša stranka spunila svojo dužnost. Ni edna stranka ne mela teliko sej po svojih klubaj, kak naša. Ni edna ne teliko delala, kak naša. To so javno priznali nasprotniki naše stranke. Ta okolščina gda je z edne strani razveseljiva, ar delo, spunjavanje dužnosti pripela prle ali sledkar gotovo k cili — z druge strani pa odkriva nekaj jako-jako slaboga, gnūsnoga. Ka je to? Čeravno smo se borili zaistino do zadnje kaplice krvi i delali ka smo že celo onemogli, ar večina našega kluba je obetežala itak den za dnevom nas napadajo po časopisah i v drugih prilikah naši politični nasprotniki. To dejstvo je jako žalostno. Jako žalostno je, gda se trūd, delo za pravice vaše ošpotava i pobija. — Ali gda to grdo delo omenjam, pitam, zakaj se to godi? Zakaj? Ste vi že gda sveta vidili, ka bi se vūš, gosanca, erja spravila na koprive? Ta nesnaga plemenito drevo, setvo, rožo napada. Tek je i pri našoj stranki. Zato jo napadajo, ar je dobra. (Veselost. Odobravanje). Dobra je i ar je dobra, jo moramo čuvati kak gospodar svoje drevo vrtar svojo rožo, poljodelavec svojo setvo. Kak tej se tem več pri svojih plemenitih rečeh zdržavajo i je čuvajo, kem več neprijatelov njim preti, ravno tak delajmo mi z svojov strankov, kmečkov zvezov: kem bole jo napadajo, tem bole se je držimo. (Odobrovanje z ploskanjem).

(Konec).

Či župani ne sestavijo seznama delavcov i kol do določenoga čase se bodo naznanili ministertvi zgradbe. Što nede šo sam na gospočinu moje 10 dni prle plačati pri županstvu telko penez, kelko to dolōči županstvo v seznama. Na šteroj cesti se bo delala gospočina i kak dugo, določi gradbeno oblastvo. — Najprle se morejo popraviti cele ceste, potem se čistijo od blata iamlake, se kopajo jarki kre ceste, se pucajo zamūteni mosti, kopa, seja i prenaša se kamen i pesik itd. Gorpazijo na delavca politična i gradbena oblastva. Šker, štera se potrebuje i je lūstvo nema, kak na priliko kolca za kamen voziti, iz vode hamre za kkmnen tuči, sita za sejanje pesika i kamla da država. Drugo šker, kak motiko, krampe, lopate itd. more vsak s sebov prinesti.

To je te zverina, te pozoj, kuluk, šteroga so zglasali radikali i nemci.

Pripomniti mamō šče telko, da se kuluka sramūjejo že vsi, tudi tisti, šteri so zenjega glasali i zato so pisali naši sobočki listi nesramno laž, da so tudi naši poslanci glasali za kuluk. Istina pa je, da so edino naši poslanci od Kmečke zveze bili najbole proti kuluki i sō tudi njim mamō zahvaliti, da nam ne trbej hoditi v Srbijo na gospočinu, kak so to šteli radikali. I našim poslancem mamō zahvaliti, da je minister dao izjavo ka v Sloveniji, ar so ceste dobre, nede izvajao tega zakona. (— Obljūba je dana, ali kak de se držala, bo nam bodqčnost pokazala. Vr.)

Horvacki kmet kak sodi od Radiča?

Ka je razlika med našov lūdskov strankov i Radičevov strankov. Lūdska stranka ali Kmečka zveza je krščanska, to je ona podpira vse tiste, šteri trpijo i stradajo, po krščanskem ravuki. Radičova stranka se nindri ne postavlja na krščanski fundament, nego piše i dela proti Cerkvi Radičevci samo gučijo dosta od vere, živijo pa kak popolni brezverci, vse njūvo delo ma cilo vničiti vero. — Lūdska stranka ma svoj jasen i socijalno-gospodarski program zgrajeni na krščanskoj lūbezni do vseh tistih, ki na tom sveti trpijo. I te program se da izpelati, ar so ga krščanske stranke v drugih državah izpelale v zadovolnost i srečo celoga naroda; zato ga bomō gotovo tudi pri nas izpelati. Radič pa je v tom pogledi izda nikaj ne dosejno. Samo guči i predga dosta, da je on pravi prijateo kmečkoga lūstva, gda pa trbej njegove pravice braniti, te se skrivle i celo zapušča državo, samo da svojo kožo reši. — Lūdska stranka je ešče nigdar ne širila svojega navika i programa z lažjov. Voditelje naše krščanske stranke ne nūcajo slabosti i rane naroda za svoj hasek, nego vničavljajo narodove slabosti s krščanskov lūbeznirov, da ga pripelajo do pravoga napredka, do blagostanja. Voditelje krščanske stranke ne obljūblajo t-ga, ka znajo da nemrejo izpelati. Či pa vsega itak nemrejo dosegnōti, ka so obljūbili, so tomi ne oni krivi, nego vlada i krščanskim strankam sovražne druge stranke, štere delajo samo za svoj žep i raj vidijo, da lūstvo strada i trpi, samō da bi tak mogli vničiti krščansko stranko. Radičovci pa že od začetka obljūblajo vse, ka si človek le more misliti, ne napravijo pa nigdar nikaj. Ešče nigdar se je horvatskomī narodi ne tak slabo godilo kak zdaj, gda ga vodi Radič. I to od leta do leta slabše. To nekaj pomeni. Ka? Da je slaba pot voditelov. Zakaj pa lūstvo raj trpi, kak sprevidi istino? Zato, ka se da zapelavati od praznih reči i obljūb i li čaka na bogšo badōčnost, a to zabada, kak zabada, čakajo židovje na Mešiaša. Voditelje krščanske stranke so krščansko zgojeni, značajni, šteri držijo svoje obljūbe i raj merjejo kak pa da bi odstopili od svojega programa: delati za dobro naroda. Istina, da je tudi včasih v krščanskoj stranki

Gospočina na ceste ali kuluk.

Jako radi čūjemo vsakī den kaj novoga i resan se tudi dōgaja na sveti dosta vsefele novic. Ednok kde koga kakī pijani deckerje zbijejo tak ka nemre gučati, ali ga cilo bujejo, drugoč kakī nepoštēni ponočnjaki s kōlami napravijo kakšo pestovino i belijo občinskim poglavarom glave, ki bi radi svojo občino poštēno vodili i zato raj aldūjejo svoj nočni počitek, samō da se kaj takšega ne bi več godilo. No pa či kakša dugojezična ženska dobi včasih z lesenim oljom po poplatah, tudi to so novice, štere zaposlūjejo noč i den mirne prebivalce tihe vesnice, pa se razširijo ešče po celoj fari i deleč okolik.

V najnovjšem časi pa se čūje že po vseh časopisah, našem i drugom listi opet edna novica, štera strati staro i mlado, bogatca i sirmaka, gospōda i pavra. I to je kuluk. I ta zverina, te pozoj zaposlūje ne samo edno ves, edno faro, nego hodi po celoj državi. Od toga guči zdaj vse. To je najnovjši glas, najnovjša novica v našoj državi i tak tudi v našoj tihoj Slov. Krajini. Dugo smo ne mogli vōrvati, či je to resan istina, ali Uradni list z dne 4. avgusta nam je natenko povedao i razložo, ka je kuluk i zato smo zdaj gotovi, da nas dosegne te blagoslov radikalne vlade i njūvih tihih pomagačov.

No, kuluk je ne nikša živa zverina, niti pozoj ne. Kuluk je čisto navadna gospočina s tem razločkom, da smō inda hodili na gospočinu na njive ali v log, zdaj pa bōmo hodili na cesto. Spominja nas kuluk na tisto dogōdbo v sv. Pismī, kak so Izraelci jarke kopali i cigee nosili v Egiptomi. Naj bo kak šte, Uradni list pravi etak:

„Ceste se začnejo popravlati z lūdskim delom, gda bo to zahtevalo politično oblastvo. Vsaki davčni zavezanec more delati tak i telko, kak je to določeno. Občinska oblastva morejo vseko leto do 1. februara gōrpovedati peršone, i kola štere morejo iti na gospočinu na cesto, i določiti, kelko naj plača tisti, šteri nede šo na gospočinu. Što plača od 100 do 300 dinarov nōposredne dače, more dati 2 delavca, moška, od 18 do 50 let stariva; što plača od 300 do 500 dinarov dače, dá 3 delavce; što plačūje od 500 do 1000 dinarov, dá 4 delavce; što plačūje od 1000 do 10000 dinarov dá 10 delavcov; što od 10000 do 50000 dinarov, dá 20 delavcov; što pa plača od 50000 do 100 000 dinarov, dá 30 delavcov; što pa plača ešče več dače, more dati 40 ali 50 delavcov.

kaj slaboga, nej je tudi med 12 apoštoli bio Judaš cela tri leta, ali nazadnje je itak vöprišla njegovo hamičija i nepoštenost i je bio odstranjen od apoštolov. Tak se odstranjivlejo tudi od naše krščanske stranke slabi po ednom ali po dveh, treh, štirih letah; dobri, značajni možje pa ostanijo i delajo naprej. Idejo prek vseh težav, ar znajo, da je njüva dužnost delati za narod i ga braniti pred vuki. Radič pa je dozday z vsem svojim delom pokazao da je nestalen i neznačajen. Dokeč koga nüca, njemi je dober i ga hvali, gda ga pa ne rabi, njemi guči magarce, somare. Tak je pohvalo horvatsko gospodo, gda so ga pa povrgli, so bili že magarci. Tak hvali kmete, gda ga pa zapuščajo, pa so somarje. Radič je bio zdaj na največšoj moči, pa je nikaj ne dosežno, niti republike izda nemajo Horvatje, ka pa dosegne te gda de sam? Močno ga zapuščavlejo že najpre horvatski kmetje? (Od kmeta Mijo Cizerle).

NEDELA.

Po Risalaj XV. Evang. sv. Lukača VII. 11. —16. Jezus obüdi naimskoga mladenca. Jokala je za svojim jedinim sinom mati dovica. I te joč je geno smileno Srce Jezusovo. Posegne v svojo vsegamogočno moč i živoga nazaj da tužnoj materi tistoga, ki je mrtev bio. Jokati ki zna nad smrtjov düš, nad smrtnimi grehi tisti gene Jezusovo Srce na vsmilenje, da o živé mrtve düše. Jočimo za svoje grehe i za drugih, jočimo, ka smilenje dobimo.

Delajmo pokoro.

A če mo samo jokali za grehe, je ne zadosta, to je ešče nej pokora. Nieden gospodar ne je zadovolen, če se njegovo drevo samo poleva. Ne. To mora sad tudi roditi. Naša pokora ravnotak. Ta mora sad roditi i po rečaj sv. Pisma „vreden sad.“ Ka pomeni to „vreden sad?“ Če ti maš edno veliko jablan pe ti tá leto za letom samo dve—tri jaboki — i ešče tej kilavih — obrodi, povej, je to vreden sad té jablani? Jeli ka nej. Ravnotak je nej vreden sad tvoje pokore včasi obdržani post, na leto iz navade ednok—dvakrat opravljeno sv. prečiščavanje, pomenkljivo pohajanje bože službe ali tvoja mlačna molitev. Ne je to vredna pokora ar ta tvoja dobra dela so potrebna páli nove pokore. Ti si veliko drevo. Dosta si grešio. O koliko misli, reči, poželenj i djanj si meo grešnik! Niti računa njim neves, tak veliki je té. Vidiš da si dosta, predosta grešio, tvoja pokora samo tak bo vredna, če boš dosta, predosta dobrih del opravlaol za včinjena slaba. Me pitaš, kakša dobra dela? Ka, štera se ti ponüjajo. Na prvom mesti pa to delaj: „Ljübi dragoga Jezusa v oltarskom Svetvi! Ljübi ga i z ljübezni do Njega prenesi i pretrpi vse:“ beteg, nesrečo, kügo, nevolu, špote, ogrizavanje, predvsem pa skušavanje i te premagaj. A naj premagaš skušnjavo i mirno prenešješ križe naložene za grehe, potrebüješ milošče. Te ti pa da samo dvoja reč: molitev i svestva. Moli zato rad i prihajaj rad k sv. spovedi i prečiščavanji pa sad tvoje pokore bo vsikdar bole vreden.

Fabijola

ali

Cerkev v kätakombaj.

II. Boj.

„Maj,“ pita Pankracij, „ali na vse grobe ti delaš napiše?“

„O ne,“ odgovori smejoč se umetnik, „samo tistim, šteri nemrejo bogšega plačati. Ta dobrotna ženica eti je mela, pri novi cesti malo prodajalnice, i leško si mislite, da je ne obogateła pri tom, posebno ar je bila jakó poštena! Pa itak me je navdajala nekša sladka miseo, gda sem sekao te napis.“

„Štera?“

„Mislo sem si, da bodo mogoče šče za jezero i jezero let kristjanje s spoštüvanjom čteli na steni to mójo čekarjio i zvedili od dobre Polekle, od gizdavih napisov casarov, ki so preganjali Cerkev, pa node nikaj, — pozableni i zgübleni bodo!“

„Toga si itak nemrem misliti, da bi gizdavi spomeniki casarov popolnoma prejšli, takši mali napisi pa ostali. Ka ti je prineslo to na miseo?“

„Samo zato mislim tak, ar bi jaz potomcom rajohrano spomin poštenih sirmakov, kak brezbožnih bogatašov.“

„Oj oča Dijogen,“ pravi zdaj Pankracij, skoro bi pozabo povedati, zakaj sem prišeo. Zajtra prite v hižo moje matere k važnomi pogovori; tüdi milostivi i čsstilivi papa bodo tam, pa dühdvnik i vseh cerkev, dijakoni i no-

Uradna naznanila.

Upravitelje i čuvarje za loge. Kak na bivšem Štajarskom, tak tüdi pri nas v Prekmurji valajo določila, da se more za vsakši log, šteri je vekši od 800 hektarov, namestiti spitani upraveito, to je takše šteri so dobro napravili državni šumarski eksamen, izpit. Za vsakših 800 hektarov se more namestiti tüdi eden čuvaj. Namestiti trbej vse to osebe v 6 mesecih i jih prijaviti pristojnomi političnomi oblastvi. (U. L. št. 74).

Prisilna delavnica. V Begunjah (Slovenija) se je ustanovila prisilna delavnica pri ženskoj kaznilnici. V to prisilno delavnico se davlejo ženske, štere je pristojno sodišče obsodilo zavolo kršitve javnoga reda i mira, da se morajo se poslati. (U. L. št. 65).

Zavarovanje delavcov. Tisti delavci, šteri se na deli, se smejo brez zdravniškoga pregleda prostovolno zavarovati tüdi potem, či so odišli domo z dela, samo či plačajo v 4 tjeđnih po prestanki zavarovane obveznosti prvi prispevek. Pravico do pomoči dobijo včasi, kak so plačali prvi prispevek. (U. L. št. 65).

Kak se določa vrednost avstrijskih i vogrskih obveznic pri zapuščinskih razpravah. Avstrijske i vogrške predvojne obveznice (kötvény) majo vrednost 1:4 to je edno četrtino njüve pejšnje vrednosti. Či se obveznice glasijo na tüje penezi, valajo telko, kakso valali tisti peneze za časa smrti zapüstnika. Či se pa glasijo na več tüjih penez, se vzemejo tisti penezi, šteri so meli za časa smrti za püstnikove največšo vrednost. Či se končno glasijo na zlate korone, se zračunajo v zlate dolare i od dolarov na dinare po vrednosti na den smrti zapüstnika. (U. L. št. 68).

Odložba, da je vzeti iz prometa bankovce po 10 Din. iz leta 1918. Finančni ministar je izdao odredbo, da se morejo 10 d'narski bankovci iz leta 1919. včasi začniti jemati iz prometa. V prvih 6 mesecih se bodo zamenjavali pri Narodni banki SHS i njenih podržnicah; po 6 mesecih sköz 4 mesece pa samó pri Narodni banki v Beogradu. Od 10 junija, 1924. naprej več ne bodo valali. (U. L. št. 77).

Razglas o zvišanih tarifah na državnih železnicah. Po odloki ministra za promet se podražijo državne železnice s 15. septembrom letos e tak: *Brzovlaki* v I. razredi se plača za vsaki kilometer 1 Din. 20 par., v II. razredi 90 par., v III. razredi 60 par. *Navadni vlaki* v I. razredi za vsak kilometer 90 par., v II. razredi 60 par., v III. razredi 30 par. Za prilago 10 kio žmetno se plača za vsak kilometer na brzovlakih 7 Din. 50 par., na navadnih vlakih 4 Din. 50 par.

tariuše. Zato morete tüdi vi priti kak načelnik grobokopov, da se zavolo prihodnjih vihernih časov pogučite nekaj zavolo cintorov.“

„Gotovo pridem,“ odgovori starček.

„Zdaj mam pa šče jaz prošnjo do Vas.“

„Prošnjo? Kakšo?“

„Večkrat sem že bil v naših svetih pokopališčih, ali natanko sem si jih ešče ne ogledal; zato bi rad, da bi mi jih Vi ednok razkazali, ar vam je znan vsakši kotichek v njih.“

„To vam iz srca rad napravim. Včasi zajtra po tanačüvanji idem v Kalistovo pokopališče; počakajte me pou vüre predpoudnevom pred portó capeno pa ideva vküp.“

„Že pridem, pa ne sam; dva mladeniča, šteriva sta nedavno prijela sv. krst, sta me prosila, da jiva seznanim s svetimi kraji, šteri so njima ešče popolnoma neznani.“

„Vsakši Vaš prijateo je tüdi meni lübi. Šteriva sta to?“

„Eden je Tiburcij, sin bivšega prefekta Kromacija, drugi pa nekši mladenič Torkvat po imeni.“

„Torkvat?“ opita Sever. „Ali ga dobro poznate?“

„Prav resan ga šče ne poznam tak jako kak Tiburcija, ki je jako vrli mladenec; ar se pa jako šče spoznati v vsemi našimi zadevami, sem mislo, naj bo. Ka tebi dela skrb?“

„Gda sem gnes zajtra šo na pokopališče, sem stopo za nekaj časa v Antoninove tóplice.“

„Kaj?“ se nasmeje Pankracij, „ali tüdi ti hodiš po tóplcah?“ „Vi ešče mogoče niti ne znate,

Glasi.

Slovenska Krajina.

Državna realna gimnazija v M. Soboti. Razredni (ponavljalni) izpiti se bodo opravili dne 6. in 7. septembra 1923. ob 8 uri. Sprejemni izpit za prvi in druge razrede se bodo obdržali 10 septembra 1923. ob 8. uri. Vpisovanje bivših učencev (enk) se vrši 11. septembra 1923. v ravnateljstvu zavoda od 8 do 12 ure. Služba božja se opravi 12. septembra 1923. dne 13. septembra pa se prične pouk v polnem obsegu. — Ravnateljstvo.

Drž. dvorazr. trgov. šola v Mariboru. Pismeni ponavljalni in ostali izpiti se prično v petek dne 7. septembra točno ob 8. uri. Spored ustmenih izpitov je objavljen na razglasni deski v šolskem poslopju. Vpisovanje učencev in učenk, ki so že obiskovali zavod, bo dne 11. septembra od 10. do 11. ure. V sredo dne 12. septembra se otvori novo šolsko leto s službo božjo. V četrtek dne 13. septembra se prične ob 8 uri redni pouk. Novih priglasov za vstop v prvi letnik ni več možno upoštevati. Pripravljalni razred je ukinjen. — Ravnateljstvo drž. dvorazr. trgov. šole v Mariboru Doleneč.

Državna meščanska šola v D. Lendavi. Vpisovanje se vrši dne 2. septembra 1923. od 8—12 ure. Ponavljalni izpiti se pričnejo 5. septembra ob 8 uri. Prvi dan (5. IX.) bojo pismene naloge, torej pridejo v šolo samo oni učenci (ke), ki imajo ponavljalni izpit iz geometrijskega risanja in računstva. S seboj morajo prinesiti papir in potrebno orodje. Ustni izpit bo 6. IX. ob 8 uri. — Ravnateljstvo.

Zahvala. Dijaški den je za nami. Konec je trüdov, štero smo meli. Smemo reči, da je dijaški den, čeravno nej bio tak dovršeni, kak bi lahko bio, pokazao, da smo zmožni podati javnosti nekaj novoga. Pa ka smo dali, neje bilo vse naše. Brez pomoči drugih bi pokazali menje. Zato je pravilno, da se tem potom zahvalimo vsem, ki so nam na kakšiteč način pomagali. Predvsem si štemo v dužnost, da se zahvalimo našemi staromi dobrotniki gospodi nadučitelji Šprageru, ki je bio poleg pri vsakšem deli ino je tüdi nastopo s svojim pevskim zborom. Vednaka zahvala ide Njegovoj gospej, ki naš je sprejela v hišo, kak svojo lastno deco. Tüdi hčer ne smemo pozabiti, ki sta s svojov požrtvovalnostjov dosta pripomogli k našemi uspehi. Cela družina je delala, se je trüdila za nas in vse to je včinila iz idealnosti, brez dobička željnih namendv. Veliko zahvalo smó düžni tüdi gospodi V. Kralji in njegovomi tamburaškomi zbori. Mnogo gospodov, posebno belinski trgovci in mursko-sobočki odvetniki i trgovci, so nam priskočili na pomoč z penezami i drugimi lepimi rečmi. Radi bi jih imenüvali z imeni, a nam primanjkuje prostora. Zato vsem vküp izrekamo najlepšo zahvalo. Že prle bi mogli omeniti gg. Mikuša in Voglera, ki sta nam povsod šta na roko. Tüdi vsem ostalim sotrudnikom izrekamo najlepšo zahvalo. Hvaležni smo tüdi vsem, ki so nas počastili s svojov prisotnostjov. Ponosni smo, da je bio obisk tak velki.

Dijaški pripravljalni odbor.

da sta kapsarij*) Kukumio v Antoninih tóplcah in njegova žena kristjana?“

„Ali je istina?“

„Tak je; i ar si je ravno naročo grob v Kalistovom cintori, zato sem šo k njemi, da se pomeniva. Gda zato stopim v poslopje, zagledam v nekšem koti Torkvata jako prijateljsko se pogovarjati s prefektovim sinom. Vej znate s tistim Korvinom, šteri se je splazo v Agneškino hižo, gda je ravno nekši neznani dobrotnik (Bog njemi povrni) delio bogate darove sirmakom. Kristjan v družbi s tem človekom i v toj vüri. si mislim, da je to ne dobro znamenje.“

Pankracij zardi i pravi: „To je istina, ali pomisli, da je ešče novinec v veri i da njegovi prejšnji poznanci ne znajo, da je kristijan.“

Po tom pogovori se Pankracij poslovi i ide; sina ga pa šče nekoliko sprejmeta po samotnih vülicah.

Skoro bi pozabili na nekšo osebo, s šterov smó se spoznali že v začetki pripovisti na pobožno Lucino. Živela pa je tüdi tak mirno i tiho v svetosti i jakosti, da je svet malo znao za njo i smo zato meli malo prilike, da jo pokažemo v pripovisti. Njeno hižo je zadela velka čest: bila je v njoj že prle edna župnijska cerkev i zdaj so tam stanüvali tüdi papa. Ar je bila nevarnost i se je bilo tüdi bojati, da bodo sovražniki tüdi naprej iskali i segali za glavarami sv. kralstva, zato so zapüstili sv. Oča svoj navadni stolec i se podali se v bogše zavitje.

* „Kapsarij“ je bio človek, šteri je meo na skrbi obleko tistih, šteri so se kopali; kapsa se je najme imenüvala kamra, v štero so shranjüvali obleko.

V gornjem Prekmurju, gde je letos sadoveno drevje precij dobro obrodilo, cilo jabok je dosta tudi na prodajo, hodijo nekisi brezvestni kupci, ki sčeo te pridelek od ljudstva strgati po fal ceni. Naravnost smeha vredne cene obečejo za dobra jaboka. Ništerne kmete so že dobro znorili, kda so njim spokupili jaboka po 5 koron za kilo. V Maribori se tržijo jaboka po 26—30 K. za kg. Zato ljudstvo čedno bodi, zakaj bi te kupci, šteri ne gledajo za pošteni dubiček, nego se naednok sčeo obogatiti pri takši lepi kupčijaj, bi tvoje prideleke strgali od tebe po fal ceni te, da ti moreš krvavo drago vse plačati, da za škatlico spic moreš 4 korone dati. Obdržite sad, ki ga mate k odaji, pridite poštenejši kupci, šteri Vam več dajo za njega ali ga pa deloma posušite, deloma pa napravite most ž njega.

Pri Sv. Jüriji se je 23. aug. vtopilo 4 leta staro dete v domačoj jami. Starišje so zaposleni bili od doma, dete se je pa špilalo pole javne i notri spadnolo. Najšli so je večer mrtvo. Oblast bi se naj poskrbela, da se takše domače jame, štere v nekšem oziri na domestujejo študente i so jako v navadi v gornjem Prekmurju, vsepovsod okoli zagradijo, ka deca ne bo mogla k njim.

Nuskova. 2. septembra v nedelo se bo tu vršilo blagoslavljanje kapelice, štero je. Bogi na čast dao postaviti z svojimi lastnimi stroški g. Štefan Mekiš. Domači pevski zbor pod vodstvom g. vučitelja Černija, se pridno pripravlja na to slavnost z lepimi pesmami. Kak se sliši, tudi bo ob tej priliki lepa igra predavana.

Premeščenje. Od Sv. Jürja so na lastno prošnjo premeščeni g. vučitelj Toma Žargaj v Selo pri Kamniki. Ljudstvo žaluje za dobrim vučitelom.

Bogojna. Bogojanski Orel priredi v nedelo t. j. 2. septembra letos ob 3. vüri, po večernici v Bogojni javno prireditev s sledečim dnevnim redom: 1. deklamacija: Naša ljubezen; 2. proste vaje članov; 3. pevski zbor (pod vod. g. Špragera, vučitelja v Beltincih); 4. nastop deklic (dijakinj); 5. šaljiva igra; 6. pevski zbor; 7. vaja članov na pesem: Naprej zastava slave; 8. nastop deklic; 9. deklamacija; 10. pevski zbor; 11. nastop deklic; 12. orodna telovadba članov. Prireditev se zaključí s prostov zabavov i ribolovom. (V slabom vremeni prireditev odpadne). Priredite vsi, ki ste našega mišljenja! Bog živi! — Odbor.

Poročo se je v Krškom v Sloveniji g. dr. Janko Pikuš, odvetnik v Dol. Lendavi z gosp. Berto Šilovinc, učiteljico na meščanski šoli v Dol. Lendavi. Novoporočencom želemo vnogo lepih i prijetnih dni v novom stani med nami vlepom prekmurskom kraju!

Tešanovci. Od 19. na 20. avgusta tisto noč je Tešanovcih posestnik Jožef Gaber vrgeo v študenec svojo taščo, s šterov sta se nikak ne mogla razmiti i poglihati zavolo herbije. Drugi den rano je šo sam javit v Soboto nesrečo i je pravo, da so stara sami spadnoli, v študenec. Ali ne se je posrečila njegova laž, ar so v Soboto že prle prišli iz Tešanovec ljudje, šteri so naznanili žandarmeriji, kak je bilo, da so čüli kričati po noči staro, zajtra so jo pa najšli v študenci. Zato je žandarom ne ostalo drugoga kak da so Gabera lepo zaprli z njegovov ženov, štera je nikaj ne štela ovaditi i pravila, ka ona nikaj ne znala od toga i nikaj ne čüla po noči, čiravno je bila v ednoj hiži z možom. Taščo so mrtvo potegnoli iz študenca, krivca bo pa biroviija sodila.

Dol. Lendava. Ponesrečo se je eden financ, šteri je pazo orožje svojega tovariša financa. Gda je od toga prevzeo puško, je puška počila in ga je zadela pod pazjov. Pripelali so ga v bolnišnico, gde se vrači. Rana je ne nevarna.

V Dobrovnikih so zgrabili ednoga financa, šteri je vkradno eden ženski biciklin. Žandarje so ga pripelali v Lendavo v zapor.

Na Gornjoj Bistrici je 26. avgusta od nedele na ponedlek v noči nastao iz dozday neznanoga vzroka spor med tremi črensovskimi žandarmi i med prebivalci, šteri spor se je nazadnje obrno v pravi boj. Lüstvo je zbito žandare, jih zvezalo i rano zajtra odpelalo v Dol. Lendavo. Žandare so odpelali v bolnišnico, gde je eden sčeo tisti den vmro, drugiva dva pa se vračita. Eden je tudi jako nevarno betežen. Tiste, šteri so žandare v Lendavo pripelali, so včas zaprli. Nato so odišli včas na Bistrico drugi žandarje i nekaj vojakov, šteri zdaj iščejo vzrok te nesreče. Dozdaj je ne dosta znanoga, ar vsakši inači pravi. Bo pa že preiskava doglala, kaj je istina i tudi mi bomo že v Novinah poročali natančneje drugoč.

Država.

Kama idejo naši penezi. Pri ministerstvu za trgovino v Beogradi sta v službi dva brata. Eden je kabinetni načelnik, drugi Miloje Stanojevič pa načelnik knjigo vodstva. Te zadnji je predložo namestniki trgovinskoga ministra vse puno aktov v podpis. Med temi akti je bio tudi takši, v šterom prosi g. Stanojevič pou milijona dinarov podpore za svojo ženo. Ministrov namestnik je vse lepo podpisao i srečna žena je dobila 500 jezer dinarov i tak hitro ponučala, da so več nikaj ne najšli pri njoj, gda so za to zvedili. Kaštigan je zato nieden ne bio i njeni mož g. Stanojevič duže opravla svojo masno službo. (Po „Slovenci“. št. 168).

Kelko se v našoj državi pokadi? Prejšnje leto se je pri nas pokadilo posušenoga duhana za 4 milijarde koron. Za vojsko pa se porabi pri nas na leto 6 milijard koron. Gde se za takše stvari pončica 10 milijard koron, tam more iti vse naopak.

Svet.

Na Madjarskom košta par jüncov po 5 milijon koron. Slabi konji se odavlejo po 500 jezer koron eden. Krava košta do 2 milijoni koron.

Na Törskom so bile volitve. Zmagao je Kemal paša, ki je v zadnjjoj vojni premagao Grke. Izvoljena je tudi Kemal pašova žena, edina ženska v törskom parlamentu.

Nad Svetov zemlov i Palestini vladajo brezvörni framasoni i židovje. Sveta zemla, na šteroj se je narodo Kristuš, je bilo odyzeta po svetovnoj vojni Törkom. Dobili so jo Angleži. Ar so pa v Angliji na voditelkom mestu sami brezverski, framasoni, med šterimi majd naj več moči židovje. Tej zdaj pomali vničavlejo vse, ka je krščansko. Tak se je v ednom kini v Jeružalemi prepovedalo prestavlati trpljenje Kristušovo, ar je to ne bilo po voli židovom, v drugom kini pa so prestavljali smešne igre od redovnikov, redovnic i dühovnikov.

Domača politika.

Radič je odpotüvao prek Madjarske, Avstrije i Nemčije na Angleško v London. Pisao je tamodnet že dve pismi na vodstvo njegove stranke v Zagrebi. Pravi, da Angležje jako radi čüjejo, ka jim on pripoveduje od Horvatov i da je zato pričaküvati dosta uspeha od njegovoga potüvanja. — V Beogradi pa se vlada i z njov čüteči demokratje jako froštajo, da Radič node meo s svojim potüvanjom nikšega uspeha. Zato pravijo, da bodo z vsemi poslanci od Radičove stranke jako ostro nastopali. Na voditela muslimanske stranke, dr. Spaho so napravili atentat, ali ne se njim je posrečo. Naša pogajanja z Italijov zavolo Reke (Fijome), Baroša i Delte so se prekinola. Italijani zahtevlejo, da naj bodo tej trije varošje kak edna mala država, štero bi vladali Italijani i Jugoslovani sküпно. Naša vlada na to nešče pristanoti.

Svetovna politika.

Vlada na Japonskom je odstopila. Na Bolgarskom je eden dijak strelo Rajka Daskalov-a, voditela bolgarske kmečke stranke. — Češki zvünešnji minister dr. Beneš je odpotüvao v Rim i bo tam nekaj časa, gde se bo pogajao z Italijani gledé madjarskoga posojila. — Angleži so začnoli izpraznjevati varaš Carigrad, šteroga so dobili Törki na zadnjjoj konferenci v Lozani.

Kama pripela človeka slaba vzgoja i pijančüvanje.

Bilo je ravno sredi zime, ka sem po obedi vzeo v roke knjigo i začno šteti. Nej san sčeo dužo šteto, pa je vstopo v sobo stari berač. Jez sem njemi včas pončudo stolec poleg peči, štera je bila dobro zakürjena. Kda se je že malo segreo sem njemi pončudo kupico vina ali kak sem se začudo, gda je namesto, da bi vzeo, pravo, ka nepije vina. Včas sem ga pitao zakaj ne pije i on mi je pravo, ka či sčem poslušati mi pove vse. Jez sem kapa bio včas pri voli, ali prle sem njemi prineso malo obeda i i gda je to pojo je začno s svojov pripovestjov. Pripovedavao je pa tak.

Narodo sem se v Vidonci na Goriškem, sem tudi preživo svojo mladost. Moj oča so bili oštarijaš in poleg tega so obdelavali sčeo precij zemlje. Tak smo živeli srečno i zadovoljno dužo let, dokeč so živeli mati ali kda nam je nemila smrt pobrala ljubljeno mater se je vse inači obrnolo. Jez sem bio star komaj deset let.

Kda so mi mrli mati sem sčeo nej znao, ka se pravi zgübiti mater i sčeo celo tak mladi. Vido sem, kak so oča jokali, da smo nesli mater na cintor i sčeo večkrat sledkar, ali jez sem se ne brigao dosta za njihove skuze i nanč opitau sem jih nej zakaj se jočejo. Zato pa obžalujem to prerano smrt materino tembole zdaj, kda že znam kelko žalosti i nesreče mi je napravila. Kaj ti, če bi mati živeli duže bi jez bio gnezden drugi človek kak sem zdaj. Ta so se najpre po materinoj smrti več nikaj nej brigali ne za gospodarstvo i tudi za oštarijo nej. Tak je šlo vse na nikoj. Dokeč je sčeo bilo vino v kleti so pili svoje ali kda je sfalilo so hodili po drugih oštarijah i zapravljali. Zapravili bi bili vse, da jih sčeo ne bi v pravem časi zadela bela smrt s svojov kosov.

Bilo je ravno proti koncu maja, kda so našli kosu, kda so šli zajtra kosit v cestnom jarki mojega očo vsega razmesarjenega i mrtvega. Što ga je bujo mi je sčeo dozday nej znano.

Dale

Dijaški vestnik.

Sestanek prekm. dijakov. Velike počitnice so pri koncu. Še nekaj dni in se vrnemo tja, od koder smo pred dvema mesecoma prišli, vrnemo se k delu. Pa tega ne smemo storiti na tihem. Ne smemo se razpršiti brez sledu, kakor jesenska megla. Ne odidimo brez tega, da bi si še enkrat podali desnico.

V začetku velikih počitnic smo se sestali. Prišli smo skupaj, da bi se bolj spoznali. Na tem sestanku smo o marsičem govorili. Razpravljali smo o stvareh, ki so za dijaka v počitnicah važne. Sestati se moramo tudi sedaj, da pregledamo naše delovanje v počitnicah, da se pogovorimo malo o šolskem letu in da se pogovorimo malo o šolskem letu in da se poslovimo. Zlasti za mlajše dijake, ki so še le pred kratkim zasedli šolske klopi, je važno, da zvedo o šoli kaj več, da vedo kaj je pravzaprav šola in kako se morajo napram njej vesti. Na sestanku se poučijo tudi o tem, kakor tudi o drugih stvareh. Sestanek se bo vršil v Beltincih in sicer 2. septembra popoldan (po večernici) v šoli.

Vse tovariše in tovarišice (dijake in dijakinje) vabim. Vsak si naj šteje v dolžnost, da se sestanka udeleži. Tudi dežja se ne smete ustrašiti — seveda če ne bo preveč deževalo.

Na videnje v Beltincih 2. ga septembra.

— K. F. —

MLINAR **posestvo,**
iščem službo kot samostojen na mali mlin oziroma vzemem mali mlin : v najem. : Naslov v upravi.
Vekše
30 orolov, od toga 4 orale goric, se da v rendo za več let. Za pogoje se poizve pri g. Frideriki MAURIČ posestniki v LJUTOMERU.

PRODA SE

zavolo betega ena dobrodoča gostilna z mesarijo in prekajevalnico, veliko lednico, z velikim gostilniškim vrtom v zelo prometnem kraju ob Muri z celim gostilniškim inventarjem in zraven spadajočim 3 pluge obširnimi zemljiščem.

Cena 1 i pol milj. dinarov

Naslov v upravništvu.

Naročte si „Novine!“

Zdravje.

Dovolite nam pa zdaj — posebno ženske, — edno pitanje. Štera krv je božna? Ali je božna arterielna, štero iz srca k organom teče, i nosi polno dobrega hraniva; ali je božna venozna, štera iz organov nazaj v srce teče, i nosi polno, za zdravje jako škodljivega smetja? Brezdvomno bi mnoge odgovorile, da je krv z smetjoma božna. To je pa povsem nepravilen odgovor, ar oboja krv je dobra, božne krvi v vašem smislu ženske, i to tak božne, da bi jo v sakem hipi brez doktorskoga dovoljenja trbela z pijajcov ali rožicom vōpūšcati, človik nema. Odrasli zdrav človek ima približno 5 litrov krvi, deca menje. Ta množina je neobhodno potrebna za hranjenje i pucanje organizma, našega tela. Menša količina trajno ne more hraniti, ne očistiti, pometati tela, nakopiči se zato mnogo smetja, štero je za zdravje jako nevarno. Kak n. pr. dober sluga ostane vedno tisti, če hrani ali čisti svojega gospodarja, tak tudi krv ostane vedno tista, samo enkrat je napolnjena z štero ravnokar njeno delovanje napravi neškodljivim. To upoštevajte ženske, i menje zavupajte pijajcam!

Spoznali smo veliki pomen, življensko delovanje, lastnosti, i množino krvi. Spomniti se moremo na pitanje, iz koj pa stoji krv? Krv ima dvoje bistveni delov: tekočega, t. zv. krvni serum, šteri se nositelj

hranilne tvarine, i trdoga, šteri je glavni nositelj plina (oksigena). Trdi del je sestavljen iz dvoje telesc, tak zvani rdeči i beli krvni telesc (erytrocitov i lenkocitov). To so s prostimi očmi nevidna, mikroskopično mala živa tetesca, izmed šterih se posebno rdeča krvna tetesca odlikujejo v dovažanju za zdravje nevamega ogljikovega dvokisa (co²), dočim se življenska naloga beli krvni telesc po dosedanem poznanstvu več ali manj izčrpa v obrambi organizma. To svojo nalogo na jako lepi način vršijo takorekoč pred našimi očmi v obliki gnojenja, štero ne nikaj drugoga, kak zbiranje cele množine beli krvni telesc okrog tujega predmeta, n. pr. skaline, če se začesemo itd. Stem svojim zbiranjem zabranijo bela krvna tetesca daljno pot tujemi predmeti v naš organizem, i je končno izvržejo.

Po tom kratkom opisi nam bo več ali menje svetlo, kak važna je ne samo vsaka kapljica krvi za naše zdravje, liki tudi vsakši njeni najmenjši del. Razumljivo nam bo, napačno je žensko mišljenje, ešče bole pa dejanje s pijajcami i rožicom, razumljivo nam bo obenem tudi to, da brez doktorskoga dovoljenja ne damo ne kapljice krvi iz našega tela, i pustimo na miri za vedno barberski rožič, i mamicine pijajce.

(Konec)

Dari za prekmurske dijake M. Polane.

Horvat Štefan 5, Špilak Gejta 1, Vinčec Peter 2, kukarco, Šömen Marko 3, žito, Režonja Kata 3, Hozjan Ivan 2, Hozjan Marko 4 i kukarco, Šömeu Ivan 2 i kukarco, Špilak Franc 3 i žito, Šömen Št. 5, Sernek Franc 4 i žito, Kostrec Kata 2, Gjörköš Štefan 6, Lebar Franc 4 i žito, Lütar Št. 2, Režonja Št. 1, Raščan Jožef 2, Sernek Št. 3, Gerič Franc 2 i kuk., Tratnjek Jožef 1 i kuk., Hozjan Jožef 1, Žalig Janoš 3 i kuk. Kukarco: Hozjan Orša, Žalig Št., Kocet Ivan, Hozjan Št., Sep Jožef, Gerič Jožef, Hozjan Ivan, Magdič Jožef, Kranjec Št., Hozjan Št., Gabor Št. i 7 Din. Špilak Marija, Škalič Ivan, Bedrnjak Jožef, Hozjan Jožef, Vinčec Št., Raščan Marko, Horvat Pal, Štarc Jožef, Mertük Št., Vuk Marko, Hozjan Jožef, Püčko Matjaš, Režonja Mihal, Gerič Št., Prša Jožef, Hozjan Ivan, Balazek Josip žito: Žalig Kata i Din. Gerič Marko, Čeh Ivan, Törnar Marko, Bedrnjak Ivan, Vori Ivan i 5 Din. Vuk Ivan, Hozjan Marko, Hozjan Ivan, Vuk Janoš, Šömen Martin, Gerič Jožef. Pšenico: Režonja Št. Penezze: Gerič Ana 1/2 D., Hozjan Franc 1/2 D. Hozjan Št. 10 Din.

Obračunanje darov je sledeče: V penezaj je prišlo iz far dolnjelendavskoga vikariata 2409 D. 70 par. Iz far sobočkoga vikariata je prišlo 30 Din. Iz Kranjske 2000 Din. Sküпно 4439 Din. 70 para.

Razdeljena je etak ta šuma med naše dijake: Visokošolci so dobili 3000 Din., srednješolci nižji 600 Din., srednješolci višji 600 Din. Sküпно 4200 Din. Ostalo je ešče za razdelitev 239 Din.

Živež so darivale samo dol. lendavskoga vikarijata fare i to: belic 916, zrnja 462 kg, krum-plov 340 kg, pšena 72 kg, graha 66 kg, zabila 6 kg, mele 30 kg, olja 2 litra. Te živež je naravnost spravljén v Veržej. Polovico toga je dobo zavod za vse svoje sirote, polovico pa naši dijaki v tom zavodi. A, ar je druga polovica v prezadostnoj meri pokrila potrebčine naših dijakov, so gg. salezijanci na naše dijake nazaj poslali v gotovščini 614 Din. Tak mammo šče pōdpore 853 Din. Pozivajo se vsi siromaški stariše naših dijakov naj mi naznanijo svoj naslov, ka jim to pōdpore razdelim: Prosim pa tudi, da mi dōpošlejo svedočanstvo svojega dühovnoga pastira, ka so vredni i potrebni pōgpore.

Opomba. Knjige za nabiranje nas koštajo 106 Din. Poština 25 Din. Oboje je plačalo uredništvo i upravništvo „Novin“. Vse nabiranje se je vršilo brezplačno. Zato smo bili mogoči vse dare brez krajcara odračunanja razdeliti med naše siromaške dijake. Kda bi se vsem darovnikom, nabiralcom i onim, ki so kolicikaj trüda meli i lübeznosti pokazali našim dijakom, — kda bi se vsem tem iz srca zahvalo — prosim obdarüvane dijake, našo mladino naj vzeto

pōdpore s tem zahvali našemi ljudstvi, ka ostane verno Bogi i njemi. I, či smem potrkati na smilena srca Vaša, kak se vüпам, da smem, te Vas prosim vse, posebno ona iz sobočkoga vikarijata: odprite se i odprite „Martinišče“ v M. Soboti.

KLEKL JOŽEF
urednik „Novin“.

Gospodarstvo.

Dajte cepiti svinje proti svinjskoj rudečici.

Živalske küzne bolezni (zgrabljivi betegi) pri govedu, pri svinjah, kak tudi pri küraj pōvzročajo v naših krajih mnogo neprilik, v nešternih letih naravnost ogromno škodo na našem narodnom gospodarstvu.

Kaj je vzrok küznim boleznim? Küzne bolezni so povročene po različnih klicah ali bakterijah, šterih z našim prostim okom ne moremo viditi, nego šče le s približno jezerokratkim povečevalnim steklóm (mikroskopom), da, včasih niti s tem. Klice (bakterije) so rastlinska torej živa bitja, so štera razširjena v raznih oblikah v vsoj naravi, tak v zraki kak v vodi, v zemlji kak tudi na površini rastlin, živalskih in človeških bitij. Najbole jim nagodi nesnaga, nesnažni, zadüšeni, temni prostori, kak se množijo z neznansko hitrostjo. V takših nehigijeničnih, nesnažnih prostorih se te bakterije najboljše počütiijo, tü je njihovo pravo kraljestvo. Oküženje pa se vrši vsikdar s prenosom teh bakterij iz oküženih prostorov potom ljudü, živali, orodja ali z odpadki, vsled küge poginolihi ali bujtih živali.

Izmed mnogih drugih küznih bolezni se pri nas najpogostej, skoro vsako leto, pojavlja svinjska rudečica. štera nam prav letos po naših vaseh povzroča precejšnjo škodö. Značilno za to küžno bolezen svinje, da se ne pojavi samo pa prenosi iz oküženih dvorov, nega da nastane včasih čisto nenadoma, ar nahajajo küzne klice v zemlji ino v gnoji. Ta bolezen se pojavi posebnö rada v vročih poletnih ali jesenskih dnevaj včasih tü pa tam tudi že v ranom sproletji. Svinje obolijo takorekoč prek noči, več ne jejo ino se stisnejo v kot med nastio. Na vühah, šinjeki tudi indri dobijo modro-

rudeče lise i poginejo dostakrat že pō 24 vühah. Le redkokda se pokaže nekoliko ugodnejše znamenje za izid te bolezni, to je kopri-včasti izpuščljaj po hrbti, vühah itd. ka v tom slučaji preboli eden deo oküženih svinj, da ne poginejo, čitüdi jim ostanejo pogosto neljübe posledice.

Edino uspešno zdravilo proti svinjskoj rudečici je takojšnje cepjenje po živinozdravniki, s kom se reši većina vidno bolnih pa se obvarüjejo ostale svinje pred izbruhom rudečice. Za vse bolezni pa vela načelo, da je boljše se jih obvarüvati, kako je pa vračiti. Nindri ne je to uspešnejše kak ravno pri rudečici. Na sproletje in v začetki leta je čas, da podvrže vsakši svinjerejec, ki se boji zgüb vsled svinjske rdečice, vse svoje svinje varnostnomi cepljenji. Pa tudi zdaj je za cepljenje ešče izda čas. Pravilno cepljene svinje ostanejo okroglo 4—6 mescev za rdečico neobčütljivi, či pa se jih cepi dvakrat, te za vse leto.

V zadnjih dveh desetletij se je cepilo v E-ropi do 30 milijonov svinj proti toj küžnoj bolezni i uspehi so bili v vsakšem pogledi povoljni. Če pa je kakša svinja v kljub cepljenji zbolela, te ide to največkrat na ručun kakše druge bolezni.

Cepljenje živali se sme vršiti samo po diplomiranih živinozdravnikih, ka so zvezane s tem spravilom gotove nevarnosti, ne samo za živino, nego tudi za okolico.

S pravočasnim cepljenjom bi si vsakše leto lahko rešili precejšen deo našega narodnoga imanja s primeroma malimi stroški.

Staro lito železo

kupujejo po najvišjih cenah

STROJNE TOVARNE in LIVARNE d. d.

v Ljubljani.

JOŽEF NEŠKUDLA v Cic. — Jablom nOri, Češka ustanovljeno I. 1810. pošilja v predbroj kakovosti vse cerkvene obleke, kazule, pluviale, dalmatike, antipendije, cerkvene bandere, drüštvene zastave predvsem orlovske, kelihe, ciborije, monštrance i vse posode iz kovine. Stare obleke se umetno i fal popravijo. Kelih se za ceno od 800 Din. naprej pozlatijo. Vse reči se bodo brez carine dōpošiljale. Za celo Jugoslavijo je zastopstvo pri:

JAROSLAV NEŠKUDLA,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

PRODAJE

se lepo posestvo na bregu,
koje se sastoji od

5 plüga goric

6 „ oranice

4 „ šume

i 3 1/2 „ travnika

sa sadovnjakom.

K tome hiža za vincilira,

štala i kotec.

Sve to u jednome falatu.

Što želi kupiti neka se
zglasi u kancelariji

Dr. Vilima Némethy
Dolnja Lendava.

Podpirajte Novine!